

Retningslinjer for utbetaling av bruksrettsytelser i Gjerdrum Almenning

Ytelser gis på bakgrunn av brukets jordbruksmessige behov, og eiendommens eget areal er grunnlag. Leiejord og spredeareal tas ikke med. Bygninger det søkes bruksrettsytelser på, må stå i forhold til gårdens jordbruksareal og drift.

Satser bruksrettsytelser: se vedlegg 1. Beregning av jordbruksmessige behov: se vedlegg 2.

1 Behandling og utbetaling av ytelser

Styret vurderer den enkelte søknad i henhold til retningslinjene.

I henhold til bygdeallmenningsloven § 2-2 prioriteres ytelser til dekning av eiendommens behov ved jordbruksmessig drift. Styret kan innvilge søknader knyttet til andre næringsformål dersom det er midler innenfor årets rammer.

Den bruksberettigede har ansvar for å sette seg inn i gjeldende regler og retningslinjer for utøvelse av bruksretten. Utbetalings skjema må fylles ut, og spesifiserte bilag vedlegges.

Det utbetales ytelser på tiltak gjennomført inneværende år og foregående år.

Ytelse utbetales 1 gang per år, og frist for innlevering av søknad er 31.12.

Dersom innkomne søknader samlet overstiger budsjettert beløp for bruksrettsytelser, vil samtlige tilsagn om ytelser reduseres forholdsmessig likt.

Utbetaling av ytelser til søknadspliktige nybygg krever ferdigattest fra kommunen. Utbetaling av ytelser til nybygg som ikke er søknadspliktig, krever fotodokumentasjon.

2 Tilbakebetaling av ytelse

Krav om tilbakebetaling av ytelser kan gjøres gjeldende inntil 10 år ved:

- a. Fradeling av hus det er gitt ytelser på.
- b. Fradeling/omdisponering av dyrka jord slik at gjenværende jordbruksareal blir så lite at bruket mister bruksretten.
- c. Der bruksrettsytelser er gitt på feil grunnlag.

3 Tilskudd

Utviklingen i jordbruket kan innebære ønske om å bygge utover eiendommens jordbruksmessige behov. For å bidra til utvikling på slike eiendommer kan styret, etter søknad, gi tilskudd til denne type bygg. Det kan også gis tilskudd til utradisjonelle næringer etter spesifisert søknad. Forutsetningene er at eieren tar del i prosjektet. Passiv utleie gir ikke tilskudd.

For å få tilskudd, må eiendommen ha en jordbruksdrift med et omfang som berettiger produksjonstilskudd.

4 Allmenningsytelser gis til følgende formål

Formål	Retningslinjer – allmenningsytelser gis til:
Våningshus	1. Vedlikehold på eksisterende våningshus uansett størrelse. 2. Nybygg inntil 150 m² BTA (boligens areal inkl. yttervegger).
Kårbolig/ sidebygning	1. Vedlikehold på eksisterende kårbolig/sidebygning. 2. Nybygg inntil 100 m² BTA (boligens areal inkl. yttervegger) på bruk som oppfyller følgende krav: a. Jordbruksvirksomhet i egen regi som tilfredsstiller kravene for å få utbetalt produksjonstilskudd i jordbruket. b. Produksjonsomfang på minimum 0,4 årsverk eller et fulldyrket areal på minimum 100 dekar.
Stabbur	1. Eksisterende stabbur: Til utvendig vedlikehold, men ikke fasadeendringer. 2. Stabbur benyttet som driftsbygning, f.eks. kornlager: Også til innvendig vedlikehold likt som andre driftsbygninger.
Driftsbygninger Definisjoner: Driftsbygning: bygg satt opp for dyrehold og/eller lagring/tørking av korn og fôr. Redskapshus/vognskjul: bygg satt opp for lagring av maskiner og redskap.	1. Vedlikehold på driftsbygninger uansett størrelse. Styret kan begrense allmenningsytelsene til vedlikehold på eiendommer med flere driftsbygninger enn det jordbruksmessige behovet. 2. Bruk under 20 dekar der det ikke drives jordbruksdrift i egen regi: nybygd uthus ytelser opptil 55 m² BTA. 3. Kårbolig: eget uthus for kårboligen ytelser opptil 55 m² BTA. 4. Jordbruksdrift: brukets eget jordbruksareal/fôrgrunnlag begrenser kravet på ytelser. Arealgrenser gjeldende for nybygg av redskapshus/vognskjul. • < 100 dekar – 150m² redskapshus/vognskjul • 100–300 dekar – 300 m² redskapshus/vognskjul • > 300 dekar – maks 500 m² redskapshus/vognskjul 5. Driftsbygning for husdyr: brukets fôrgrunnlag bestemmer ytelser i forhold til maks sats. Se vedlegg for beregningsmodell. 6. Driftsbygninger til annet formål enn husdyr: jordbruksmessig behov basert på areal legges til grunn. 7. Driftsbygninger bygd som fellestiltak mellom flere bruksberettigede, eller basert på leid jord: styret vurderer ytelse etter søknad.
Gjødselkum Plansilo	Til nybygg og tak på gjødselkum, og plansilo ved jordbruksdrift i egen regi som berettiger til produksjonstilskudd, uavhengig av størrelsen på produksjonsgrunnlaget/fôrgrunnlag.
Anlegg/lager for fornybar energi	Anlegg for fornybar energi til produksjon av varme og strøm til gårdens eget bruk.

Gjenoppbygging etter skade berettiget til forsikrings-utbetaling	Når bygg er skadet og det utløses forsikring, gis det normalt ikke bruksrettsytelser til gjenoppbygging da dette dekkes av forsikring. Hvis det bygges større enn det som er dekket av forsikringen, kan styret etter søknad gi ytelser til antall m ² nybygg minus antall m ² forsikret hus.
Terrasser	Terrasser inntil 30 m ² på våningshus og kårboliger/sidebygning (fastbeløp pr. m ²).
Virke skåret på gårdens sag	Virke skåret på gårdens sag til vedlikehold og nybygg: ytelser etter oppmålt forbruk.
Virtuelle klaver	Forutsetningen er at dyrene skal beite i Gjerdrum kommune, det skal være beitebrukernes egne dyr og det skal kun gis til antall dyr man kan vinterfø på eiendommen. Det er ønskelig at dyrenes posisjon blir offentliggjort.

5 Allmenningsytelser gis ikke til følgende formål

Formål	Retningslinjer – allmenningsytelser gis <u>ikke</u> til:
Annen bebyggelse	Oppføring eller vedlikehold av hus og anlegg utover eiendommens jordbruksmessige behov, herunder hytter og hus til utleie og annen næringsvirksomhet.
Bruksberettiget eiendom (fritids-eiendom) der eier/bruker ikke er bosatt	Nybygg eller vedlikehold av husmasse på eiendommer som brukes som fritidseiendommer, dvs at eier ikke bor på eiendommen eller ikke driver den i næring med annet hovedbøl som utgangspunkt. Hvis eier senere flytter til eiendommen, kan styret etter søknad vurdere å etterbetale ytelser til vedlikehold utført i perioden eiendommen var ubebodd.
Eiendom uten hus	Jordbrukseiendom uten hus har i utgangspunktet ingen bruksrett, jfr. bygdeallmenningsloven § 2-1. Ved kjøp av jordbruksareal (uten hus) i annet bygdelag enn der en har bruksrett vil jordeiendommen beholder bruksretten i den allmenningen hvor bruksretten opprinnelig lå. Det gis kun ytelser til vedlikehold av jordvegen, slik som grøfting og gjerding.
Flyttbare bygg	Oppføring eller vedlikehold av ikke-permanente bygg.

6 Vedlegg 1

Satser bruksrettsytelser for Gjerdrum Almenning

Bruksreglene er gitt med hjemmel i Lov om bygdeallmenninger av 19. juni 1992 (www.lovdata.no) og bruksregler for Gjerdrum Almenning av 21.05.2019.

For beskrivelse av de ulike formålene, se kapittel 4.

1 Bolig

Søknad vedlagt målsatte tegninger sendes allmenningen før prosjektet igangsettes.

Nybygg boliger	Ytelse pr. m ² BTA
Ny bolig/kårbolig. Arealgrense.	Kr. 1 250 pr. m ²

2 Driftsbygning

Nybygg driftsbygning på bruk med jordbruksdrift	Sats
Isolert/uisolert bygg Ytelse pr. m ² grunnflate. Antall m ² grunnflate skal beskrives i søknad. Allmenningen kan gjennomføre befarig. Ferdigattest fra kommunen oversendes før utbetaling.	Kr. 600 pr. m ²
Nytt kornlager. Ytelse pr. m ³ lagerkapasitet. Volum (m ³) skal beskrives i søknad. Allmenningen kan gjennomføre befarig. Ferdigattest fra kommunen oversendes før utbetaling.	Kr. 800 pr. m ³
Nybygg uthus/vognskjul på bruk med jordbruksdrift.	
Ytelse pr. m ² grunnflate isolert/uisolert bygg etter følgende begrensninger. Dyrket areal < 100 dekar, begrenset oppad til 150 m ² Dyrket areal 100 – 300 dekar, begrenset oppad til 300 m ² Dyrket areal > 300 dekar, begrenset oppad til 500 m ²	Kr. 600 pr. m ²
Nyanlegg for fornybar energi til eget bruk F.eks. anlegg for vindenergi, solenergi, bioflis osv.	20 % av kostnad Maks kr. 50 000

3 Gjødsekum

Nybygg gjødsekum	Sats
Oppføring av ny gjødsekum Utbetaling av bruksrettsytelser begrenses oppad til kr. 200 000	Kr. 100 pr. m ³
Tak til gjødsekum	20 % av kostnad Maks kr. 50 000

4 Plansilo

Nybygg plansilo	Sats
Oppføring av ny plansilo Utbetaling av bruksrettsytelser begrenses oppad til kr 200 000	Kr. 100 pr. m ³

5 Vedlikehold av driftsbygninger, redskapshus/vognskjul

Varegruppe:	Sats
Trelast • skurlast • konstruksjonsvirke • innvendig panel • høvellast • impregnert trelast • listverk av furu og gran • stolper, laftetømmer, søyler	70 %
Konstruksjoner (limtre/takstoler)	50 %
Behandlet • listverk av furu og gran • høvellast • innvendig panel	70 %
Utvendig kledning (det regnes snitt på 7,5 lm pr. m ²)	Kr. 150 pr. m ²
Betong – fakturabeløp inkl. frakt og tillegg	40 %
Vinduer og dører	50 %, maks kr. 1 000 pr. vindu/dør
Tak, plater eller stein	100 pr. m ² , maks innkjøpspris.
Takrenner, nedløp m. tilhørende deler	40 %
Innvendige plater og utvendige plater	40 %
Nye innkjøpte porter/ dører	Kr. 1 000 pr. m ²

6 Vedlikehold boliger, kårbolig/sidebygning og stabbur

Varegruppe:	Sats
Trelast • skurlast • konstruksjonsvirke • innvendig panel • høvellast • impregnert trelast • listverk av furu og gran • stolper, laftetømmer, søyler	70 %
Konstruksjoner (limtre/takstoler)	50 %
Behandlet • listverk av furu og gran • høvellast • innvendig panel	70 %
Utvendig kledning (det regnes snitt på 7,5 lm pr. m ²)	Kr. 150 pr. m ²
Vinduer og dører	50 %, maks kr. 1 000 pr. vindu/dør

Golv, parkett, laminat og heltre	Kr. 100 pr. m ² , maks innkjøpspris
Tak, plater eller stein	Kr. 100 pr. m ² , maks innkjøpspris
Takrenner, nedløp m. tilhørende deler	40 %
Innvendige og utvendige trebaserte plater	40%

7 Andre produkter

Produkt:	Sats
Flis til husdyrstrø	15 %
Flis til grøfting	50 %
Materialer til vedlikehold og etablering av hydrotekniske anlegg i landbruket, herunder drenerør, overvannsrør, pukk osv.	40 %
Materialer til vedlikehold og etablering av drenering i forbindelse med bygninger, herunder drenerør, overvannsrør, pukk osv.	20 %
Påler – impregnerte	50 %
Terasse < 30 m ²	120 kr./m ²
Maling/beis utvendig	50 kr. pr. liter
Abonnement på virtuelle klaver	50% per klave

4 Vedlegg 2

Beregning av maksimal produksjon iht. brukets jordbruksmessige behov

Brukets jordbruksareal legges til grunn ved beregning av behov for bebyggelse til husdyr. For de fleste husdyrslag er det nødvendig med kraftfor som i stor utstrekning baseres på innkjøp. Praksis er at brukets fôrgrunnlag økes med en rimelig andel innkjøpt kraftfôr. Samme betraktning gjelder også for dyreslag som dekker en del av fôrbehovet på.

Følgende legges til grunn:

	Grovforproduksjon	Kornproduksjon
Fulldyrket jord	700 fe/daa	400 fe/daa
Gjødslet jord	400 fe/daa	
Ikke gjødslet beite	200 fe/daa	
	Avlinger, middeltall	Kg/m³
Bygg	450 kg/daa**	640***
Havre	461kg/daa**	530***
Vårhveite	450 kg/daa*	790***

*** Felleskjøpets kornguide 2022/2023

** Handbok for driftsplanlegging 2022/2023

* Faglig/politisk.

Hvis det drives ekstensivt eller forholdene for jordbruk er dårlige, kan det være aktuelt å redusere produksjonsevnen.

Dyreslag	Ant. dyr pr. dekar	Arealkrav pr. dyreenhet på eget bruk i dekar
Hest	0,24	4,17
Mjølkeku inkl. oppdrett	0,19	5,21
Ammeku lett rase	0,45	2,23
Ammeku tung rase	0,39	2,57
Oppdrett av kviger	0,39	2,59
Kjøttprod. okse 310 kg	0,40	2,13
Kjøttprod. kastrat 280 kg	0,38	2,53
Vinterfôra sau inkl. lam	2,46	0,41
Purker 22 smågris/år	0,41	2,44
Kombinert produksjon	0,15	6,67
Slaktegris (3x229)	1,70	0,59
Eggproduksjon	32,00	0,03
Slaktekylling (7 innsett x 2,4 kg for pr. dyr)	75,00	0,01
Kalkun, porsjons - og industri slakt	27,00	0,04

Avlingsgrunnlag, 700 Fe/dekar

Tabell/kilde, Handbok for driftsplanlegging 2018/2019

Eksempel på beregning av dyretall ut fra brukets jordbruksmessige behov:

Sau

Eiendommens areal		
Fulldyrket	100	dekar fulldyrket
Ikke gjødslet beite (50 dekar x 0,57)	28,5	dekar fulldyrket
Sum	128,5	dekar fulldyrket
Eiendommen har grunnlag for inntil 128,5 dekar x 2,46 sau pr. dekar	316	vinterfôra sau

Ammeku, lett rase

Eiendommens areal		
Fulldyrket	100	dekar fulldyrket
Ikke gjødslet beite (50 dekar x 0,57)	28,5	dekar fulldyrket
Sum	128,5	dekar fulldyrket
Eiendommen har grunnlag for inntil 128,5 dekar x 0,45 pr. dekar	58	ammekyr

Storfe

Eiendommens areal		
Fulldyrket	100	dekar fulldyrket
Ikke gjødslet beite (50 dekar x 0,57)	28,5	dekar fulldyrket
Sum	128,5	dekar fulldyrket

	Antall dyr	Areal behov totalt (ant. dyr x arealbehov pr. dyr)
Planlagt innsett av mjølkekuer	20	105 dekar
Behov for kviger av antall kuer for å opprettholde produksjonen (35 %)	7	18 dekar
Planlagt besetning av foringsdyr	10	23 dekar
Sum arealbehov		146 dekar

Tilgjengelig areal av behov = 100 %

Totalt utbetalte ytelser er 100 % av omsøkt.